

ΝΟΜΟΣ 4039/2012 (ΦΕΚ Α 15)

Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό. (όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τον ΝΟΜΟ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014)

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, ισχύουν οι παρακάτω ορισμοί:

- α) **Ζώο** είναι κάθε έμβιος οργανισμός, που συναισθάνεται και κινείται σε ξηρά, αέρα και θάλασσα ή οποιοδήποτε άλλο υδατικό οικοσύστημα ή υγροβιότοπο.
- β) **Ευζώα** είναι το συνόλο των κανόνων, που πρέπει να εφαρμόζει ο άνθρωπος στα ζώα, αναφορικά με την προστασία τους και την καλή μεταχείριση τους, έτσι ώστε να μην πονούν και υποφέρουν, την παραμονή τους σε χώρο στεγνό, καθαρό και προστατευμένο από τις καιρικές συνθήκες, χωρίς να είναι μόνιμα δεμένα και διαβιούντα εντός ακατάλληλων κατασκευών (π.χ. μεταλλικόν), τη φροντίδα για ιατρική περιθαλψη και χορήγηση κατάλληλης τροφής και νερού, την καθημερινή άσκηση ή τον περίπατο τους και γενικά τη μέριμνα για σεβασμό της ύπαρξης τους.
- γ) **Ζώο συντροφιάς** είναι κάθε ζώο, που συντηρείται ή προορίζεται να συντηρηθεί από τον άνθρωπο, κυρίως μέσα στην κατοικία του, για λόγους ζωοφύλιας ή συντροφιάς.
- δ) **Δεσποζόμενο ζώο συντροφιάς** είναι κάθε μη άγιο ζώο, που συντηρείται ή προορίζεται να συντηρηθεί από τον άνθρωπο, κυρίως μέσα στην κατοικία του, για λόγους ζωοφύλιας ή συντροφιάς.
- ε) **Αδέσποτο ζώο συντροφιάς** είναι κάθε ζώο συντροφιάς, το οποίο είτε δεν έχει κατοικία είτε βρίσκεται έξω από τα όρια της κατοικίας του ιδιοκτήτη, του κατόχου, του συνοδού ή του φύλακα του και δεν τελεί υπό την άμεση επίβλεψη και τον έλεγχο τους. Οι κυνηγετικοί και σκύλοι φύλαξης ποιμνίων, καθώς και οι σκύλοι έρευνας και διάσωσης, κατά τη διάρκεια του κυνηγιού, της εκπαίδευσης τους, της φύλαξης των ποιμνιών, της έρευνας και της διάσωσης, δεν θεωρούνται αδέσποτα ζώα.
- «*το Επικίνδυνο ζώο συντροφιάς είναι το ζώο συντροφιάς, που εκδηλώνει απρόκλητη και αδικαιολόγητη επιθετικότητα, χωρίς να απειλήσει προς τον άνθρωπο ή τα άλλα ζώα και δεν θεραπεύεται.» (ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014)*
- ζ) **Μικρό ζώο συντροφιάς** είναι το ζώο συντροφιάς, το βάρος του οποίου δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) κιλά.
- η) **Καταφύγιο αδέσποτων ζώων** είναι η ειδική εγκατάσταση, που προορίζεται για την περιθαλψη και την προσωρινή παραμονή σημαντικού αριθμού αδέσποτων ζώων συντροφιάς.
- θ) **Σοφαρό νόσημα** είναι κάθε νόσημα άμεσου και υψηλού κινδύνου για την ηγεία του ανθρώπου ή ζώου, του ίδιου ή άλλου είδους.
- ι) **Τσίρικο** είναι η προσωρινή υπαίθρια εγκατάσταση, σκηνή ή τέντα, στην οποία πραγματοποιούνται με κερδοσκοπικό σκοπό μουσικοχορευτικές και ακροβατικές παραστάσεις ή άλλου είδους συναφείς εκδηλώσεις για την ψυχαγωγία των ανθρώπων με τη συμμετοχή ή μη ζώων.
- ια) **Θίασος με ποικύλο πρόγραμμα (βαριετέ)** είναι ομάδα απόμων, η οποία σε μόνιμη ή προσωρινή εγκατάσταση πραγματοποιεί με κερδοσκοπικό σκοπό και σε εναλλασσόμενη ακολούθia ψυχαγωγικά προγράμματα, παραστάσεις, διασκεδαστικά μικρά κωμικά θεατρικά δρώμενα, τραγούδια, χορό με ποικιλό περιεχόμενο και με τη συμμετοχή ή μη ζώων.
- ιβ) **Αρμόδιες Αρχές Διαχείρισης της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους** είναι οι αρχές εκείνες, που μεριμνούν για την υλοποίηση, τη λειτουργία και την εποπτεία του όλου συστήματος σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους.
- ιγ) **Αρμόδιες Αρχές Εφαρμογής και Ελέγχου** των κανόνων προστασίας των ζώων και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους είναι οι αρχές εκείνες, που σε επίπεδο Περιφερειακής Ενοτήτων και Δήμων, μεριμνούν για την ορθή εφαρμογή και τον έλεγχο εφαρμογής – σε συνεργασία με τις αρχές της προγονιμενής περίπτωσης ιβ- του συστήματος της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, καθώς και για την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση μη τήρησης των κανόνων προστασίας των ζώων.
- ιδ) **Αρμόδια όργανα για τη βεβαίωση των παραβάσεων** είναι τα όργανα που τις διαπιστώνουν κατά την άσκηση των ελεγκτικών καθηκόντων τους και συγκεκριμένα οι υπάλληλοι της Ελληνικής Αστυνομίας, της Δασικής Υπηρεσίας, των Τελωνείων, των Σταθμών Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (ΣΥΚΕ), του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής και οι ιδιωτικοί φύλακες θήρας των κυνηγετικών οργανώσεων.» (ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014)
- ιε) **Αρμόδιος Φορέας Εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση** είναι ο κτηνιατρός, που με βάση προβλεπόμενη διαδικασία, με την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης στη Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Αρμόδιος Αρχές Διαχείρισης της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους ορίζονται: α. η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Αντιληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και β. η Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 2

Αρμόδιες Αρχές

1. Αρμόδια Αρχή για την προστασία των ζώων και την τήρηση των κανόνων ευζωίας τους είναι η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Αρμόδιος Αρχές Διαχείρισης της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους ορίζονται: α. η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Αντιληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και β. η Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
2. Αρμόδιες Αρχές Εφαρμογής και Ελέγχου των κανόνων προστασίας των ζώων και του συστήματος της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους ορίζονται οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας και οι κτηνιατρικές υπηρεσίες των Δήμων και όπου αυτές δεν έχουν συσταθεί τα Γραφεία Γεωργικής Ανάπτυξης του οικείου Δήμου.
3. Αρμόδιος Φορέας Εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση ορίζεται ο κτηνιατρός, που πιστοποιείται με τη νόμιμη διαδικασία, που αναφέρεται στο άρθρο 4 του παρόντος νόμου.

Αρθρο 3

Αρμοδιότητες

1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι Αρμόδιες Αρχές Διαχείρισης της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους του άρθρου 2 του παρόντος νόμου έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

Α. Η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών (ΚΑΦΕ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:
α) την εισήγηση για την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων, που προβλέπονται στο νόμο αυτόν,
β) την έκδοση εγκυκλίων για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και για κάθε θέμα, που αφορά στα ζώα συντροφιάς,
γ) σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων: αα) τον έλεγχο της λειτουργίας της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, στην οποία καταχωρίζονται τα στοιχεία σήμανσης των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, ββ) τον εμπλουτισμό με τις απαραίτητες πληροφορίες της Διαδικτυακής Ηλεκτρονικής Βάσης καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους και τη διαρκή αναβάθμισή της και γγ) τη χορήγηση κωδικών πρόσβασης στους κτηνιάτρους, που πιστοποιούνται με τη νόμιμη διαδικασία.

Β. Η Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

α. Την παροχή της απαραίτητης μηχανογραφικής υποδομής (κεντρικοί ηλεκτρονικοί υπολογιστές, δίκτυο κ.λπ.) για τη λειτουργία της κεντρικής διαδικτυακής ηλεκτρονικής βάσης, στην οποία καταχωρίζονται τα στοιχεία σήμανσης των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, καθώς και την προμήθεια των ανιχνευτών ηλεκτρονικών μέσων σήμανσης, που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 4.
β. Την εξασφάλιση της συνεχούς λειτουργίας, την τεχνική υποστήριξη, τη συντήρηση και την προστασία της μηχανογραφικής υποδομής, που υποστηρίζει το σύστημα.
γ. Την υποχρέωση τήρησης αντιγράφων ασφαλείας, ώστε τα στοιχεία, που καταχωρίζονται στη βάση δεδομένων, να είναι διαθέσιμα για έλεγχο για τρία (3) τουλάχιστον χρόνια.

2. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι Αρμόδιες Αρχές Εφαρμογής και Ελέγχου του συστήματος της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, του άρθρου 2 παράγραφος 2, έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Τη συνεργασία με το Φορέα Εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς για το συντονισμό των ενεργειών τους και την παροχή τεχνικών οδηγιών και κάθε ειδούς υποστήριξη για την πλήρη και ενιαία εφαρμογή της ηλεκτρονικής σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς.
β. Τον έλεγχο και την εποπτεία του Φορέα Εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς.

3. Οι Φορείς Εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, του άρθρου 2 παράγραφος 3, έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Τη διενέργεια της σήμανσης των ζώων συντροφιάς με τη χρησιμοποίηση των κατάλληλων μέσων ηλεκτρονικής σήμανσης και την καταχώριση των στοιχείων σήμανσης των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση και τη διαρκή ενημέρωσή της.
β. Τη μέριμνα για την ενημέρωση με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο των ιδιοκτητών και κατόχων ζώων συντροφιάς για τις υποχρεώσεις τους, όσον αφορά στην εφαρμογή της ηλεκτρονικής σήμανσης των ζώων συντροφιάς και στις απαιτήσεις του παρόντος νόμου για την ηλεκτρονική σήμανση και την καταγραφή των ζώων συντροφιάς.
γ. Την έκδοση σύμφωνου με τα παράρτημα 2 και 3 βιβλιαρίου υγείας κατά τη σήμανση του ζώου συντροφιάς ή διαβατηρίου, σε περίπτωση που το ζώο θα μεταφερθεί στο εξωτερικό, καθώς και την καταγραφή σε αυτά, ατελώς, της οποιασδήποτε αλλαγής ιδιοκτήτη την κτηνιατρική εξέταση του ζώου ή κατά τον εμβολιασμό του.

Αρθρο 4

Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους – Σήμανση, βιβλιάριο υγείας ή διαβατήριο

1. Στη Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δημιουργείται Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους. Στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση καταχωρίζονται από τους κτηνιάτρους, που έχουν πιστοποιηθεί, τα στοιχεία, που αφορούν στην αναγνώριση των δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς (όπως φύλο, χρώμα, ράτσα, απώλεια, παρόδια, σε άλλον ιδιοκτήτη, θάνατο), και τα στοιχεία αναγνώρισης του ιδιοκτήτη τους (όπως ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο και αριθμό ταυτότητας ή διαβατηρίου ή ισοδύναμων εγγράφου, όπως δίπλωμα οδήγησης ή ασφαλιστικό βιβλιάριο), καθώς και τηρούνται απαρεγκλίτως οι διατάξεις «τερί προσωπικών δεδομένων».

Η πιστοποίηση των κτηνιάτρων πραγματοποιείται με την ηλεκτρονική υποβολή αίτησης στη Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τη χορήγηση στον αιτούντα κτηνιάτρο κωδικού πρόσβασης στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση.

Η Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση συνδέεται απευθείας με τα κτηνιατρεία και γενικά τους χώρους, που πραγματοποιείται η σήμανση των ζώων συντροφιάς.

Η πιστοποίηση των κτηνιάτρων των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας είναι υποχρεωτική. «Εξαιρούνται από την πιστοποίηση αυτή και την πρόσβαση στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση οι κτηνίατροι, υπήκοοι κρατών – μελών της ΕΕ, που παρέχουν προσωρινά και περιστασιακά τις κτηνιατρικές υπηρεσίες τους στην Ελλάδα, σύμφωνα με το π.δ. 38/2010 (Α 78).» (**NΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014**)

Στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση εισάγονται λογικοί παράμετροι συσχέτισης του αριθμού των ζώων ανά ιδιοκτήτη, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ενζωία των ζώων και η τήρηση των βασικών υγειονομικών κανόνων.

2. Οι απαιτήσεις για την ηλεκτρονική σήμανση και καταγραφή των στοιχείων των δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς εφαρμόζονται και για την ηλεκτρονική σήμανση και καταγραφή των αδέσποτων ζώων συντροφιάς.

3.«α) Η σήμανση κάθε ζώου συντροφιάς είναι υποχρεωτική, συμπεριλαμβανομένων των σκύλων που χρησιμοποιούνται για τη φύλαξη ποιμανών.» (**NΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014**) Η δαπάνη της σήμανσης και της καταγραφής των δεσποζόμενων ζώων

της σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση και τη λειτουργία της βάσης.

Αρθρο 5

Υποχρεώσεις ιδιοκτητών δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς

1. Ο ιδιοκτήτης του δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς υποχρεούται:

«α) να μεριμνά για τη σήμανση και την καταγραφή του ζώου του, καθώς και για την έκδοση βιβλιαρίου υγείας πριν εγκαταλείψει το ζώο τον τόπο γέννησής του και οπωσδήποτε μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από τη γέννηση αυτού ή μέσα σε ένα μήνα από την εύρεση ή απόκτησή του, καθώς και να τοποθετεί σε εμφανές σημείο του περιλαίου του ζώου μεταλλική κονκάρδα, η οποία παρέχεται από τους κτηνιατρούς κατά την πραγματοποίηση του αντιλυσσικού εμβολιασμού του,» (**NOMΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014**)

β) να δηλώνει μέσα σε πέντε ημέρες την απώλεια του ζώου του σε κτηνιατρο, που έχει πιστοποιηθεί στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους,

γ) να τηρεί τους κανόνες ευζωίας του ζώου και να μεριμνά για την κτηνιατρική εξέταση του, η οποία αποδεικνύεται από τη σχετική εγγραφή στο βιβλιάριο υγείας ή στο διαβατήριο του ζώου, καθώς και να μεριμνά για την εξασφάλιση άνετου, υγειονύ και κατάλληλου καταλίματος, προσφρούμενου στο φυσικό τρόπο διαβίωσης του ζώου, που να του επιτρέπει να βρίσκεται στη φυσική του όρθια στάση, χωρίς να εμποδίζονται οι φυσικές του κινήσεις και η δυνατότητά του για την πραγματοποίηση της απαραίτητης για την υγεία και την ευζωία του άσκησης,

«δ) να εφοδιάζεται με το διαβατήριο του ζώου του, εάν πρόκειται να ταξιδεύει με αυτό στο εξωτερικό και να μεριμνά για την ενημέρωσή του σε κάθε αλλαγή του ιδιοκτήτη ή του προσωρινού κατόχου του. Το διαβατήριο πρέπει να είναι σύμφωνο με τα Παραρτήματα 2 και 3.» (**NOMΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014**)

ε) να μην εγκαταλείπει το ζώο του, ενώ σε περίπτωση που επιθυμεί να αποχωριστεί το ζώο συντροφιάς, πρέπει να γνωστοποιεί στην αρμόδια υπηρεσία του Δήμου του τόπου της κατοικίας του την πρόθεσή του αυτή, να το παραδίδει σε αυτόν και να λαμβάνει από πιστοποιημένο κτηνιατρό αντίγραφο της μεταβολής της εγγραφής του ζώου του στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση σήμανσης και καταγραφής των ζώων συντροφιάς, όπου θα αναφέρεται ο Δήμος ως προσωρινός κάτοχος του αδέσποτου πλέον ζώου,

στ) να μεριμνά για τον άμεσο καθαρισμό του περιβάλλοντος από τα περιττώματα του ζώου εκτός αν πρόκειται για σκύλο βοήθειας, ζ) να μεριμνά για τη στείρωσή τους, εφόσον δεν επιθυμεί τη διατήρηση των νεογέννητων ζώων ή δεν μπορεί να τα διαθέσει σε νέους ιδιοκτήτες.

«η) να προσκομίζει ή αποστέλλει ταχυδρομικά, επί αποδείξει, στον οικείο Δήμο αντίγραφο του πιστοποιητικού ηλεκτρονικής σήμανσης του ζώου του». (**NOMΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014**)

2. Ο κάτοχος του ζώου συντροφιάς ευθύνεται για οποιαδήποτε βλάβη ή ζημιά, που προκαλείται από το ζώο, σύμφωνα με το άρθρο 924 Α.Κ.. Για τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς, εκτός από εκείνα της παραγράφου 5 του άρθρου 9, η αντίστοιχη ευθύνη βαρύνει τον οικείο Δήμο.

3. Ειδικά ο ιδιοκτήτης σκύλου: α) μεριμνά για να γίνεται ο περίπατος σκύλων πάντα με συνοδό, β) οφείλει να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να μην εξέρχεται ελεύθερα ο σκύλος του από το χώρο της ιδιοκτησίας του και εισέρχεται σε χώρους άλλων ιδιοκτησιών ή σε κοινόχρηστους χώρους, «γ) για την αποφυγή απυχημάτων υποχρεούται κατά τη διάρκεια του περιπάτου να κρατάει το σκύλο του δεμένο και να βρίσκεται σε μικρή απόσταση από αυτόν. Η ίδια υποχρέωση ισχύει και για τον οποιονδήποτε συνοδό του ζώου, πέραν τον ιδιοκτήτη του». (**NOMΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014**)

4. Ο ιδιοκτήτης κυνηγετικού σκύλου κατά τη διάρκεια του κυνηγιού ή την οποιαδήποτε μετακίνησή του μαζί με το σκύλο του για το σκοπό αυτόν έχει την υποχρέωση να φέρει μαζί του ενιμερούμενο το βιβλιάριο υγείας ή το διαβατήριο του σκύλου του. Οι υποχρεώσεις των περιπτώσεων ά και β' της προηγουμένης παραγράφου δεν ισχύουν για τους σκύλους βοήθειας, καθώς και για τους σκύλους φύλαξης ποινιών, τους κυνηγετικούς σκύλους και τους σκύλους έρευνας και διάσωσης κατά τη διάρκεια της φύλαξης του ποινιού, του κυνηγιού, της εκπαίδευσης και της έρευνας και διάσωσης, αντίστοιχα.

5. Αφαιρείται η άδεια κυνηγιού από κυνηγό, του οποίου ο σκύλος, που χρησιμοποιείται στο κυνήγι, δεν έχει σημανθεί σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 1 και δεν έχει εγγραφεί χειρόγραφα ή με την ετικέτα ταυτοποίησης, ο αριθμός της σήμανσης στο βιβλιάριο υγείας ή στο διαβατήριο του ζώου συντροφιάς, μέχρι να σημανθεί το συγκεκριμένο ζώο. Τα μέσα μεταφοράς, που χρησιμοποιούνται στην περίπτωση αυτή, πρέπει να είναι κατάλληλα με επαρκή χώρο, φωτισμό και αερισμό και να ικανοποιούν τις φυσιολογικές του ζώου.

6. Πέραν των περιοχών που καθορίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 57 του ν. 2637/1998 «Σύσταση Οργανισμού Πιστοποίησης Λογαριασμών, Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, Οργανισμού Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων, Γενικών Διευθυντών και θέσεων προσωπικού, στο Υπουργείο Γεωργίας και «Εταιρείας Αξιοποίησης Αγροτικής Γης» Α.Ε. και άλλες διατάξεις» (Α' 200) σε ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές επιτρέπεται να καθορίζονται περιορισμένοι χώροι εκγρήνασης σκύλων, καθώς και να διεξάγονται αγώνες κυνηγετικών ικανοτήτων σκύλων δεικτών με όρους και προϋποθέσεις, που καθορίζονται και στις δύο περιπτώσεις με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

7. Μετά την παρέλευση 30 ημερών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού απαγορεύεται η δημοσίευση αγγελιών για ζώα συντροφιάς προς πώληση, υιοθεσία ή δωρεάν παραχώρηση σε έντυπα, φυλλάδια, τοιχοκολλήσεις ή σε ιστοσελίδες, αν δεν αναφέρεται ο αριθμός της ηλεκτρονικής σήμανσής τους.

8.α. Απαγορεύεται να εισάγονται στην Ελλάδα ζώα συντροφιάς, που δεν έχουν ηλεκτρονική σήμανση. Τα στοιχεία σήμανσης των εισαγόμενων ζώων (κωδικός σήμανσης και όνομα εισαγωγέα), από χώρες εκτός Ε.Ε. καταγράφονται στα σημεία εισόδου στην Ελλάδα και ενημερώνεται απευθείας η ηλεκτρονική βάση δεδομένων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

β. Απαγορεύεται η αφαίρεση του μέσου ηλεκτρονικής σήμανσης από τον ιδιοκτήτη του ζώου συντροφιάς (με σκοπό να αποτραπούν φαινόμενα εγκατάλειψης ζώου) ή από άλλο πρόσωπο ή από κτηνιατρο (με σκοπό την αποτροπή παράνομου σκοπού).

Αρθρο 6

Εκτροφή, αναπαραγωγή και εμπορία ζώων συντροφιάς

1. Το φυσικό πρόσωπο ή η ένωση προσώπων, που για εμπορικούς σκοπούς εκτρέφει, αναπαράγει ή πωλεί ζώα συντροφιάς, οφείλει να εφοδιάζεται με αντίστοιχη άδεια ίδρυσης και λειτουργίας, που εκδίδεται από τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Αγροτικής

Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας, στην οποία έχει την κατοικία ή την έδρα του, να υπόκειται στον έλεγχο της αρχής αυτής και να συμμορφώνεται με τους όρους, που προβλέπονται στο π.δ. 184/1996.
Για τη χορήγηση άδειας εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς πρέπει να τηρούνται οι κανόνες ευζωίας, οι κανόνες ασφάλειας, οι κανόνες παροχής κατάλληλης κτηνιατρικής αντίληψης των ζώων και οι διατάξεις του ν. 604/1977 και του π.δ. 463/1978.

Οι εκτρέφομενοι, αναπαραγόμενοι ή οι προς πώληση σκύλοι και γάτες διαθέτουν βιβλιάριο υγείας ή διαβατήριο, σημαίνονται υποχρεωτικά και καταχωρίζονται στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση του άρθρου 4.

Στις εγκαταστάσεις εκτροφής, αναπαραγωγής ή εμπορίας τους πρέπει να τηρούνται όλοι οι κανόνες ευζωίας, ασφάλειας και παροχής κατάλληλης κτηνιατρικής περίθαλψης.

Όταν εκτρέφονται περισσότεροι από δύο θηλυκοί σκύλοι αναπαραγωγής ή σημειώνονται περισσότεροι από δύο τοκετοί ανά έτος σε θηλυκούς σκύλους εκτροφής, απαιτείται υποχρεωτικά η έκδοση άδειας αναπαραγωγής, εκτροφής και εμπορίας ζώων συντροφιάς.

«Όταν εκτρέφεται έστω και ένας θηλυκός σκύλος αναπαραγωγής για εμπορικός σκοπούς απαιτείται υποχρεωτικά η έκδοση άδειας εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς. Άδεια εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς απαιτείται και για τους ερασιτέχνες εκτροφείς σκύλων ή γατών όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του προγονούμενου εδαφίου.» (ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014)

Για κάθε θηλυκό ζώο αναπαραγωγής τηρούνται μητρώα. Θηλυκοί σκύλοι αναπαραγωγής δεν γονιμοποιούνται πριν από το δεύτερο οιστρικό κύκλο και σε καμία περίπτωση πριν από την παρέλευση εννέα μηνών από τον τελευταίο τοκετό. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή μετά το 9ο έτος της ηλικίας του ζώου.

2. Δεν επιτρέπεται να επιλέγονται για αναπαραγωγή ζώα συντροφιάς, που τα ανατομικά και φυσιολογικά χαρακτηριστικά ή τα χαρακτηριστικά της συμπεριφοράς τους μπορεί, ανάλογα με το είδος και τη φύλη, να αποδειγθούν βλαβερά για την υγεία και ευζωία του θηλυκού αναπαραγωγικού ζώου συντροφιάς και των απογόνων του. Ο προσδιορισμός των βλαβερών χαρακτηριστικών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

«3. Απαγορεύεται:

- α) η πώληση σκύλων και γατών σε υπαίθριους δημόσιους χώρους, συμπεριλαμβανόμενων των υπαίθριων αγορών,
- β) η πώληση ζώων συντροφιάς με ηλικία μικρότερη των οκτώ (8) εβδομάδων,
- γ) η εισαγωγή και εμπορία σκύλων που είναι ακρωτηριασμένοι,
- δ) η αναπαραγωγή σκύλων που είναι ακρωτηριασμένοι.» (ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014)

«4. Για τη χορήγηση της άδειας εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς, καθώς και της άδειας εκπαίδευσης σκύλων σε επαγγελματικές εκτροφείς και ερασιτέχνες, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και των τυχόν συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται οι ειδοί οροί και οι προϋποθέσεις, που πρέπει να πληρούν οι χώροι εκτροφής, αναπαραγωγής, εμπορίας και εκπαίδευσης των ζώων συντροφιάς ως προς τις εγκαταστάσεις, τους χώρους διαμονής ή παραμονής των ζώων, τις συνθήκες ευζωίας και τον αναγκαίο εξοπλισμό ανά είδος ζώου, η αρμόδια αρχή ελέγχου, η διαδικασία ελέγχου και οι κυρώσεις, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.» (ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014)

5. Κατά την πώληση ενός ζώου, υπογράφεται η «Δήλωση Αγοράς ζώου από νέο ιδιοκτήτη», μεταξύ του πωλητή και του αγοραστή-νέου ιδιοκτήτη, σύμφωνα με το υπόδειγμα «Δήλωση Αγοράς ζώου» του Παραρτήματος 5.

Αρθρο 7

Διοργάνωση εκθέσεων με ζώα συντροφιάς

«1. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ένωση προσόπων, που διοργανώνει εκθέσεις με ζώα συντροφιάς, οφείλει να εφοδιάζεται με σχετική άδεια, η οποία εκδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία Κτηνιατρικής των οικείου Δήμου και όπου αντί δεν έχει συσταθεί από την υπηρεσία Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.» (ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014)

2. Κατά τη διάρκεια της έκθεσης τα ζώα συντροφιάς πρέπει να βρίσκονται υπό την άμεση επίβλεψη του ιδιοκτήτη, κατόχου ή συνοδού τους, ο οποίος οφείλει να μην τους προξενεί φόβο ή πόνο. Ζώα συντροφιάς, που εκδηλώνουν χωρίς αιτία επιθετική συμπεριφορά προς τα άλλα ζώα ή τον άνθρωπο, φέρουν υποχρεωτικά φίμωτρο ή απομακρύνονται από την έκθεση. Η παρουσία κτηνάτρου είναι υποχρεωτική σε όλη τη διάρκεια της έκθεσης.

3. Τα ζώα συντροφιάς, που συμμετέχουν σε εκθέσεις, πρέπει να έχουν σημανθεί και καταγραφεί και οι συνοδοί τους να φέρουν το βιβλιάριο υγείας ή το διαβατήριο τους, από το οποίο να προκύπτει ότι είναι εμβολιασμένα και ότι έχουν υποβληθεί σε πρόσφατο αποπαρασιτισμό.

4. Απαγορεύεται η συμμετοχή ακρωτηριασμένων ζώων σε κάθε είδους εκθέσεις.

Αρθρο 8

Διατήρηση ζώων συντροφιάς σε κατοικίες

1. Επιτρέπεται η διατήρηση δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς σε κάθε κατοικία. Στις πολυκατοικίες, που αποτελούνται από δύο διαμερίσματα και πάνω, επιτρέπεται η διατήρηση δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς σε κάθε διαμέρισμα με την προϋπόθεση ότι αυτά: α) διαμένουν στο ίδιο διαμερίσμα με τον ιδιοκτήτη τους ή τον κάτοχό τους, β) δεν παραμένουν μόνιμα στις βεράντες ή στους ανοιχτούς χώρους του διαμερίσματος, γ) η παραμονή στα διαμερίσματα πολυκατοικιών τελεί υπό την επιφύλαξη της τήρησης των κανόνων ευζωίας, των υγιεινομικών διατάξεων και των αστυνομικών διατάξεων περί κοινής ησυχίας και δ) έχουν ελεγχθεί ηλεκτρονικά, έχουν σημανθεί, καταγραφεί και φέρουν βιβλιάριο υγείας.

Δεν μπορεί να απαγορευθεί η διατήρηση ζώων συντροφιάς με τον κανονισμό της πολυκατοικίας, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις

του προηγούμενου εδαφίου. Με τον ίδιο κανονισμό μπορεί να περιορίζεται ο μέγιστος αριθμός των ζώων, που επιτρέπονται, στα δύο (2) ζώα ανά διαμέρισμα.

2. Επιτρέπεται η διατήρηση ζώων συντροφιάς, που έχουν σημανθεί και καταχωρισθεί νομίμως και φέρουν βιβλιάριο υγείας, στις μονοκατοικίες με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι κανόνες καλής μεταχείρισης και ευζωίας των ζώων, καθώς και οι ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις και οι αστυνομικές διατάξεις περί κοινής ησυχίας.

3. Απαγορεύεται η διατήρηση και παραμονή ζώων συντροφιάς σε κοινόχρηστους χώρους της πολιτείας. Επιτρέπεται όμως στην πυλωτή, στην ταράτσα, στον ακάλυπτο χώρο και στον κήπο εφόσον υφίσταται η ομόφωνη απόφαση της γενικής συνέλευσης των ιδιοκτητών.

4. Οι ανωτέρω αριθμητικοί περιορισμοί ισχύουν μόνο για σκύλους και γάτες. Για τα λοιπά ζώα συντροφιάς, πρέπει να τηρούνται οι όροι της παραγράφου 2.

Άρθρο 9

Περισυλλογή και διαχείριση αδέσποτων ζώων συντροφιάς

«**1. Οι Δήμοι ιυποχρεούνται να μεριμνούν για την περισυλλογή και τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Η αρμοδιότητα αυτή μπορεί να ασκείται και από συνδέμους Δήμων, καθώς και από φιλοζωικές ενώσεις και σωματεία, αφού προηγηθεί σχετική έγγραφη συμφωνία με τον αρμόδιο Δήμο, ο οποίος έχει τη συνολική εποπτεία των αδέσποτων ζώων συντροφιάς εντός των διοικητικών του ορίων. Οι κατά τα ως άνω φιλοζωικές ενώσεις και σωματεία που εγκρίνονται από τον αρμόδιο Δήμο οφείλουν να διαθέτουν υποδομή, συνιστώμενη στην ύπαρξη κατάλληλων σχετικών εγκαταστάσεων ή οχημάτων μεταφοράς ζώων και ανθρώπου δυναμικό με εμπειρία στο χειρισμό των ζώων. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται το είδος και ο αριθμός των εγκαταστάσεων και των οχημάτων, καθώς και η εμπειρία του ανθρώπου δυναμικό, που πρέπει να διαθέτουν οι φιλοζωικές ενώσεις και τα σωματεία, για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτής της παραγράφου.**» (ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014)

2. Για τον παραπάνω σκοπό κάθε Δήμος ή όμορος ή συνεργαζόμενοι Δήμοι ιδρύουν και λειτουργούν δημοτικά ή διαδημοτικά κτηνιατρεία και καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς επιτρεπομένης της συνεργασίας με ενδιαφερόμενα φιλοζωικά σωματεία και ενώσεις ή και εθελοντές φιλοζωικούς σε ιδιόκτητους ή μισθωμένους ή παραχωρούμενους από το Δημόσιο, την Περιφέρεια ή από ιδιώτες χώρους.

Στους Δήμους είναι δυνατόν να παρέχεται και οικονομική ενίσχυση από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς για τη δημιουργία και λειτουργία καταφυγίων.

Τα καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς αποτελούν χώρους προσωρινής παραμονής και περίθαλψης και η ίδρυση και λειτουργία τους διέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις για τα ενδιαιτήματα ζώων του ν. 604/1977 και του π.δ. 463/1978.

Ο έλεγχος τήρησης των όρων λειτουργίας τους ασκείται από την αρμόδια Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφέρειας, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 604/1977.

Τα προβλεπόμενα από την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου διοικητικά πρόστιμα καθορίζονται από 1.000 έως 10.000 ευρώ.

«**Υπό την εποπτεία των Δήμων, μπορούν να ιδρυθούν και να λειτουργούν καταφύγια ή και κτηνιατρεία αδέσποτων ζώων συντροφιάς και από φιλοζωικά σωματεία και ενώσεις, που διαθέτουν το κατάλληλο κτηνιατρικό προσωπικό, τουλάχιστον έναν κτηνιάτρο ανά 50 ζώα, την τεχνική υποδομή, τις εγκαταστάσεις και τον αναγκαίο εξοπλισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 604/1977 και του π.δ. 463/1978, όπως ισχύουν.**» (ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014)

«**3. Για την περισυλλογή των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, συγκροτούνται συνεργεία από άτομα κατάλληλα εκπαιδευμένα και έμπειρα στην αιχμαλωσία ζώων συντροφιάς. Τα συνεργεία αυτά ελέγχονται για το έργο τους, ως προς τις επιτρεπόμενες μεθόδους σύλληψης και αιχμαλωσίας των ζώων αυτών, από κτηνίατρο της αρμόδιας υπηρεσίας Κτηνιατρικής του Δήμου και, όπου αντή δεν έχει συσταθεί, από κτηνίατρο του Τμήματος Κτηνιατρικής της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας. Η εποπτεία και ο έλεγχος πραγματοποιείται βάσει ανάλυσης κινδύνου. Τη μέριμνα για την εκπαίδευση των απόμονων αυτών έχει ο οικείος Δήμος.**» (ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014)

«**4. α) Τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς, που περισυλλέγονται, οδηγούνται τηματικά στα υπάρχοντα καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς, στα δημοτικά κτηνιατρεία ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, και σε ιδιωτικά κτηνιατρεία, που διαθέτουν την κατάλληλη υποδομή και μπορούν να φιλοξενήσουν προσωρινά και για εύλογο χρονικό διάστημα τα προς περίθαλψη ζώα, μέχρι την αποθεραπεία τους, υποβάλλονται σε κτηνιατρική εξέταση, στειρόνται, σημαίνονται με ηλεκτρονική σήμανση ως αδέσποτα και καταγράφονται στη διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση.**

β) Αν διαπιστωθεί από την κτηνιατρική εξέταση ότι είναι τραυματισμένα ή πάσχουν από ιάσιμο νόσημα, υποβάλλονται στην κατάλληλη θεραπευτική αγωγή.

γ) Αν διαπιστωθεί από την κτηνιατρική εξέταση ότι είναι επικίνδυνα ζώα συντροφιάς ή ότι πάσχουν από ανιατή ασθένεια ή ότι είναι πλήρως ανίκανα να αυτοσυντηρούν λόγω γήρατος ή αναπτηρίας και η διατήρηση τους στη ζωή είναι πρόδηλη αντίθετη με τους κανόνες ευζωίας τους και αρνηθούν τα φιλοζωικά σωματεία της περιοχής να αναλάβουν τη φροντίδα, εποπτεία και τη διαδικασία νιοθεσίας τους, υποβάλλονται σε ευθανασία.» (ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014)

5. Αδέσποτα ζώα συντροφιάς, που περισυλλέγονται, και διαπιστώνται από τη σήμανσή τους ότι έχουν ιδιοκτήτη, που έχει δηλώσει ή αμέλησε να δηλώσει την απώλεια τους, επιστρέφονται σε αυτόν.

6. Αδέσποτα ζώα συντροφιάς, που περισυλλέγονται, και διαπιστώνται ότι είναι υγιή ή έχουν πλέον αποθεραπευθεί, καθώς και τα προερχόμενα από παράδοση από τον ιδιοκτήτη τους μπορούν να νιοθετούνται από ενήλικα άτομα ή από φιλοζωικές ενώσεις και σωματεία, που λειτουργούν νόμιμα.

7. Σε κάθε περίπτωση τα ζώα συντροφιάς, που νιοθετούνται, σημαίνονται άμεσα ηλεκτρονικά και καταγράφονται στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση με τα πλήρη στοιχεία του προσωρινού και του οριστικού ιδιοκτήτη τους και υποβάλλονται σε αποπαρασίτωση και εμβολιασμό. Κατά την παράδοση ενός ζώου για νιοθεσία υπογράφεται η «Δήλωση Νιοθεσίας ζώου από νέο ιδιοκτήτη» μεταξύ του

των ενεργειών διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, το ύψος, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης και κάθε άλλο σχετικό θέμα.» (**ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014**)

Αρθρο 10

Μετακίνηση και μεταφορά ζώων συντροφιάς

1. Η μετακίνηση και μεταφορά ζώων συντροφιάς διέπεται από τις διατάξεις του Κανονισμού (Ε.Κ.) 998/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 2003 «για τους υγειονομικούς όρους που εφαρμόζονται στις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων συντροφιάς και για την τροποποίηση της Οδηγίας 92/65/EOK του Συμβουλίου», του Κανονισμού (Ε.Ε.) 388/2010 της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2010, του Κανονισμού (Ε.Κ.) 1/2005 του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 2004 «για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά», καθώς και από τις διατάξεις του π.δ. 184/1996 (Α' 137).

2. Με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων ρυθμίσεων του Κάθιδα Οδικής Κυκλοφορίας ή Κανονισμών των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς επιτρέπεται η μεταφορά μικρών ζώων συντροφιάς σε όλα τα οδικά, σιδηροδρομικά και σταθερής τροχιάς μέσα μαζικής μεταφοράς, καθώς και στα ταξί και στα επιβατηγά πλοία, εφόσον τα ζώα είναι τοποθετημένα σε ασφαλές κλουβί μεταφοράς και συνοδεύονται από τον ιδιοκτήτη ή τον κάτοχο τους.

«Οι σκύλοι βοήθειας, εφόσον φέρουν λουρί χειρισμού, μπορούν να μεταφέρονται στα μέσα μεταφοράς, χωρίς κλουβί μεταφοράς και χωρίς φίμωτρο, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους.» (**ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014**)

3. Τα επιβατηγά πλοία υποχρεωτικά διαθέτουν καθαρά κλουβιά, προστατευόμενα από αντίξεις καιρικές συνθήκες, για τη μεταφορά μεγάλων ζώων συντροφιάς.

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται κατά τις μετακινήσεις ή μεταφορές, που διενεργούνται από τα συνεργεία περισυλλογής αδέσποτων ζώων και τα συνεργεία μεταφοράς ζώων του άρθρου 9 από και προς τα κτηνιατρεία, τις κτηνιατρικές κλινικές και τα καταφύγια εντός της Επικράτειας.

Αρθρο 11

Αποτροπή πρόσβασης αδέσποτων ζώων συντροφιάς σε απορρίμματα και περισυλλογή νεκρών ζώων

1. Οι υπεύθυνοι σφαγείων, κρεοπωλείων, νοσοκομείων, στρατοπέδων, κατασκηνώσεων, καταστημάτων διάθεσης τροφίμων, εγκαταστάσεων μαζικής εστίασης και γενικά χώρων υγειονομικού ενδιαφέροντος έχουν υποχρέωση να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή της πρόσβασης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς στα απορρίμματα των εγκαταστάσεών τους.

2. Οι υπηρεσίες, που σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις είναι αρμόδιες για την καθαριότητα των οδών του εθνικού, επαρχιακού και αστικού δικτύου, έχουν άμεση υποχρέωση να απομακρύνουν από τις οδούς και τα πεζοδρόμια τα νεκρά ζώα και να μεριμνούν για την αποτέρωση ή την υγειονομική ταφή τους, σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές διατάξεις. Αποτεφρωτήρια ζώων συντροφιάς ιδρύονται και λειτουργούν και από Δήμους και Συνδέσμους Δήμων.

«3. Η διάθεση των νεκρών ζώων συντροφιάς, όπως αποτέλεσμα και υγειονομική ταφή, πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.» (**ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014**)

Αρθρο 12

Απαγόρευση χρησιμοποίησης κάθε είδους ζώου σε κάθε είδους θεάματα και άλλες συναφείς δραστηριότητες

1. Απαγορεύεται η διατήρηση κάθε είδους ζώου σε τοίρκο ή σε θίασο με ποικίλο πρόγραμμα, εφόσον τα ζώα αυτά χρησιμοποιούνται με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε σκοπό στο πρόγραμμά τους, πραγματοποιούνται παραστάσεις ή παρελαύνουν ή εμφανίζονται ενώπιον του κοινού.

2. Απαγορεύεται η διατήρηση κάθε είδους ζώου σε επιχειρήσεις ψυχαγωγικών παιχνιδιών, πίστας αυτοκινητιδίων, μουσικών συναυλιών, επιδείξεων, πανηγυριών ή άλλων καλλιτεχνικών ή ψυχαγωγικών εκδηλώσεων, εφ' όσον τα ζώα χρησιμοποιούνται με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιονδήποτε σκοπό στο πρόγραμμά τους.

«2.α. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 7, απαγορεύεται η χρησιμοποίηση ζώων σε υπαίθρια δημόσια έκθεση με σκοπό την αποκόμιση οικονομικού οφέλουν.» (**ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014**)

3. Απαγορεύεται η εκτροφή, η εκπαίδευση και η χρησιμοποίηση ζώων για οποιοδήποτε είδος μονομαχίας. Επίσης απαγορεύεται η εκτροφή και η χρησιμοποίηση σκύλων και γατών για παραγωγή γούνας, δέρματος, κρέατος ή για την παρασκευή φαρμακευτικών ή άλλων ουσιών.

Αρθρο 13

Εξαιρέσεις

«1. Από τις απαγορεύσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 12 εξαιρούνται, οι νομίμως λειτουργούντες ζωολογικοί κήποι, τα ενυδρεία, τα καταστήματα πώλησης ζώων, τα κέντρα περιθαλψίας ειδών άριτσας πανίδας, τα εκτροφεία θηραμάτων και οι εκθέσεις ανάπτυξης και προβολής του κτηνοτροφικού και γεωργικού τομέα, που δέπονται από ειδικές διατάξεις, υπό την προϋπόθεση ότι και στους παραπάνω χώρους δεν διεξάγονται παραστάσεις, κάθε είδους, με τη συμμετοχή ζώων, πλήν παραστάσεων ιππικής δεξιοτεχνίας και διεξαγωγής αθλημάτων ιππασίας, που περιλαμβάνουν την υπερήφηση εμποδίων, την ιππική δεξιοτεχνία και το ιππικό τριαθλό.» (**ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014**)

2. Οι διατάξεις του άρθρου 12 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη του άρθρου 7, καθώς και των ειδικών διατάξεων, που αφορούν στα άλογα πτοδρομιών και στις ιπποδρομίες.

Αρθρο 14

Αρμόδια αρχή

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του άρθρου 12 είναι ο Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που εκδίδει την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης ή πραγματοποίησης της εκδήλωσης κατά το άρθρο 81 του ν. 3463/2006.

Αρθρο 15

Υπεύθυνη δήλωση

1. Στις περιπτώσεις που για κερδοσκοπικά, ψυχαγωγικά ή καλλιτεχνικά θεάματα, μουσικής ή παραστατικής ή άλλης τέχνης ή άλλες συναφείς καλλιτεχνικές ή ψυχαγωγικές εκδηλώσεις ή προγράμματα από τα αναφερόμενα στο άρθρο 12, απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας, ο αιτοντής την άδεια οφείλει να υποβάλει στην αρμόδια για τη χορήγηση της άδειας αρχή και υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 ότι δεν διατηρεί ζώα στις εγκαταστάσεις του με σκοπό τη χρησιμοποίησή τους με οποιονδήποτε τρόπο στο πρόγραμμα ή στην εκδήλωση με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 13.
2. Η αρμόδια αρχή του άρθρου 14 δικαιούται να κάνει επιτόπιο έλεγχο στο σημείο εγκατάστασης της επιχείρησης οποιαδήποτε χρονική στιγμή, πριν ή και μετά την έκδοση της άδειας, για να διαπιστώσει αν τηρούνται οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Κατά τη διάρκεια του έλεγχου η αρχή μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή των αστυνομικών αρχών, εφόσον το κρίνει απαραίτητο. Η επιχείρηση οφείλει να συνδράμει την αρχή κατά τη διάρκεια του έλεγχου. Σε περίπτωση άρνησης της δεν χορηγείται η άδεια λειτουργίας ή, αν αυτή έχει ήδη χορηγηθεί, ανακαλείται.
3. Η αρχή του άρθρου 14 είναι αρμόδια και για την παραλαβή και εξέταση καταγγελιών τρίτων, ιδιωτών ή σωματείων, σχετικά με παραβάσεις των διατάξεων του άρθρου 12 του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση καταγγελίας η αρχή υποχρεούται σε άμεσο επιτόπιο έλεγχο το αργότερο εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας.

Αρθρο 16

Κακοποίηση των ζώων

α. Με την επιφύλαξη ειδικά προβλεπόμενων περιπτώσεων της ισχύουσας κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας, καθώς και της διάταξης του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 9 απαγορεύεται ο βασανισμός, η κακοποίηση, η κακή και βάναυση μεταχείριση οποιουδήποτε είδους ζώου, καθώς και οποιαδήποτε πράξη βίας κατ' αυτού, όπως ιδίως η δηλητηρίαση, το κρέμασμα, ο πνιγμός, το κάψιμο, η σύνθλιψη και ο ακρωτηριασμός.² Η στείρωση του ζώου καθώς και κάθε άλλη κτηνιατρική πράξη με θεραπευτικό σκοπό, δεν θεωρείται ακρωτηριασμός.

β. Απαγορεύεται, εξαιρουμένων των περιπτώσεων κινηματογραφικών ταινιών και γενικότερα οπτικοακουστικού υλικού εκπαιδευτικού προσανατολισμού, η πώληση, εμπορία και παρουσίαση – διακίνηση μέσω διαδικτύου οποιουδήποτε οπτικοακουστικού υλικού, όπως βίντεο ή άλλου είδους κινηματογραφικού ή φωτογραφικού υλικού στα οποία απεικονίζεται οποιαδήποτε πράξη βίας εναντίον ζώου, καθώς και σεξουαλική συνέρεση μεταξύ ζώων ή μεταξύ ζώου και ανθρώπου με σκοπό το κέρδος ή τη σεξουαλική ικανοποίηση απόμονων που παρακολουθούν ή συμμετέχουν σε αυτά. Στην ανωτέρω απαγόρευση συμπεριλαμβάνεται και η περίπτωση της μονομαχίας μεταξύ ζώων.

γ. Σε περίπτωση τραυματισμού ζώου συντροφιάς σε τροχαίο ατύχημα, ο υπαίτιος της πράξης αυτής, υποχρεούται να ειδοποιήσει άμεσα τον οικείο Δήμο, προκειμένου να παρασχεθεί στο τραυματισμένο ζώο η απαραίτητη κτηνιατρική φροντίδα.

Αρθρο 17

Κατάρτιση και εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης και καταπολέμησης ζωονόσων

1. Η πρόληψη και η αντιμετώπιση των νοσημάτων, που μεταδίδονται από τα ζώα στον άνθρωπο ή σε άλλα ζώα του ίδιου ή άλλου είδους, γίνεται με ειδικά προγράμματα, που καταρτίζονται από τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και εφαρμόζονται από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης.
2. Αν εκδηλωθεί κρούσμα λύσσας σε ζώο, η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής μπορεί να λαμβάνει πρόσθετα μέτρα είτε σε συγκεκριμένη περιοχή της χώρας είτε σε όλη την Επικράτεια πέραν εκείνων, που προβλέπονται από τις διατάξεις των νόμων 1197/1981 και 2017/1992.
3. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι κτηνιατρικοί υγειονομικοί κανόνες και όροι, που αφορούν στην αποτροπή του κινδύνου εισβολής στη χώρα ή διαφυγής επιζωτικών νοσημάτων.

«Αρθρο 17α

Αντιμετώπιση λεισμανίασης

1. Οι δεσποζόμενοι σκύλοι, στους οποίους έχει διαγνωστεί η νόσος της λεισμανίασης (*Leishmania spp*) από κτηνίατρο και έχει επιβεβαιωθεί με εργαστηριακές εξετάσεις η μη αναστρέψιμη πορεία της, λαμβάνονται όλα τα υποστηρικτικά θεραπευτικά και προληπτικά μέτρα, λόγω των ότι η νόσος κατατάσσεται στα νοσήματα υποχρεωτικής δήλωσης, σύμφωνα με το π.δ. 41/2006 (Α' 44) και καταγράφεται υποχρεωτικά στο βιβλίο των νοσημάτων υποχρεωτικής δήλωσης, που πρέπει να διατηρεί κάθε κτηνίατρος.

2. Σε όλους τους αδέσποτους σκύλους, ανεξάρτητα με την κλινική εικόνα, που είναι υπό την προστασία φιλοζωικών ενώσεων ή σωματείων ή Δήμων, αν οι σκύλοι βρίσκονται σε καταφύγια ζώων ή είναι ελεύθεροι, αντίστοιχα, επιβάλλεται ορολογική εξέταση για την ανίχνευση τίτλου αντισωμάτων κατά της *Leishmania spp*, κατά την πρώτη διαδικασία περισυλλογής τους και πριν από οποιαδήποτε άλλη ιατρική πράξη, όπως περιθάλψη ή στείρωση.

Εφόσον το αποτέλεσμα είναι θετικό:

a) Αν επιπλέον αιματολογικές εξετάσεις, η μη αναστρέψιμη πορεία της, λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες υγείας και ευζωίας των ζώων, καθώς και το δυνητικό κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, από την ίνταρξη φλεβοτόμων – μεταδοτών της *Leishmania spp*, υπόκεινται σε ευθανασία.

β) Αν, μετά από γνωμάτευση τηγνιάτρου, η κλινική εικόνα και οι αιματολογικές και παραστολογικές εξετάσεις επιτρέπουν τη θεραπεία, οι σκύλοι επιβάλλεται να κρατούνται σε κλειστό χώρο καθ' όλη τη διάρκεια της θεραπείας. Η θεραπεία ορίζεται από τον τηγνιάτρο, σύμφωνα με τα προτεινόμενα θεραπευτικά πρωτόκολλα, με τη χρησιμοποίηση εγκεκριμένων φαρμακευτικών σκευασμάτων από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων.

Με ευθύνη των φιλοζωικών ενώσεων ή σωματείων ή των Δήμων, ανάλογα με το αν οι σκύλοι βρίσκονται σε καταφύγια ζώων ή είναι ελεύθεροι, γίνεται αυστηρή καταγραφή των ζώων που είναι υπό θεραπεία, προούνται όλα τα παραστατικά των εξετάσεων και αναλαμβάνεται η ευθύνη της πλήρους θεραπείας και λήψης των κατάλληλων προληπτικών μέτρων για την προστασία της Δημόσιας Υγείας.

Εάν οι σκύλοι δοθούν σε αναδόχους επιβάλλεται η υποχρεωτική γραπτή ενημέρωση των αναδόχων για τον τίτλο αντισωμάτων και εν συνεχείᾳ ο ανάδοχος υποχρεούται να αναλάβει γραπτώς την ευθύνη της ενδεδειγμένης θεραπείας με παράλληλο έλεγχο από τη φιλοζωική ένοση ή σωματείο ή το Δήμο.

Κάθε εξάμηνο επιβάλλεται να γίνεται κτηνιατρική εξέταση και ανίχνευση τίτλου αντισωμάτων κατά της *Leishmania spp* για την αξιολόγηση της πορείας του νοσήματος, με τήρηση όλων των παραστατικών των εργαστηριακών εξετάσεων.

Σε κάθε περίπτωση όλα τα ανωτέρω αποδεικτικά έγγραφα πρέπει να είναι στη διάθεση των Διευθύνσεων Κτηνιατρικής των Περιφερειών της Χώρας για έλεγχο.» (**ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014**)

Αρθρο 18

Εκπαίδευση, επιμόρφωση, προαγωγή φιλοζωίας

1. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σε συνεργασία με άλλους φορείς μεριμνούν: α) για την οργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων και την προβολή από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, προγραμμάτων πληροφόρησης και εκπαίδευσης των ατόμων, που είναι ιδιοκτήτες ή κάτοχοι ζώων συντροφιάς και των ατόμων, που ασχολούνται με την εκτροφή, εκπαίδευση, εμπόριο και φύλαξη των ζώων αυτών, καθώς και για την ενημέρωση τοπικών κοινωνιών και ομάδων σχετικά με τα περιεχόμενο των διατάξεων που αφορούν στην προστασία των ζώων, β) για την προώθηση, ευαισθητοποίηση και ανάπτυξη της ιδέας της φιλοζωίας σε νηπιαγωγεία και σχολεία με εκδηλώσεις, ομιλίες, προβολές, σεμινάρια αντιμετώπισης και χειρισμού αδέσποτων ζώων και άλλα κατάλληλα εκπαιδευτικά προγράμματα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να χρηματοδοτούνται οι δραστηριότητες, που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους και να καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για τη χρηματοδότηση αυτή.

Αρθρο 19

Συμπληρωματικές διατάξεις προστασίας των ζώων

1. Με εντολή του αρμόδιου εισαγγελέα αφαιρέται προσωρινά ή οριστικά το ζώο συντροφιάς ή ζώο άλλης κατηγορίας από την κατοχή του παραβάτη των διατάξεων του άρθρου 5 παράγραφος 1 περιπτώσεις α', β' και γ' και του άρθρου 16 και το ζώο παραδίνεται στο καταφύγιο αδέσποτων ζώων του αρμόδιου Δήμου ή σε ενδιαφερόμενη φιλοζωική εταιρεία ή σωματείο. Αν η μεταχείριση του ζώου είναι ιδιαίτερα σκληρή και βάναυση και προκάλεσε ιδιαίτερο πόνο ή φόρο στο ζώο, η αφαίρεση είναι οριστική. Ο εισαγγελέας μπορεί επίσης με διάταξη του να απαγορεύει την απόκτηση άλλου ζώου από τον παραβάτη.

2. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας, όταν επιλαμβάνεται δημιουργίας ή καταγγελίας, μπορεί, με επιτόπια αυτοψία, να διαπιστώσει τις συνθήκες, που επικρατούν σε οποιοδήποτε καταφύγιο αδέσποτων ζώων συντροφιάς ή εκτροφείο, και αν αυτές δεν είναι σύμφωνες με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 και στις ειδικές διατάξεις, που διέπουν τη λειτουργία τους, με προσωρινή διάταξη του, να καθορίσει τα μέτρα που πρέπει να λάβει ο ιδιοκτήτης του καταφυγίου ή εκτροφείου και το χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να συμμορφωθεί.

Αρθρο 20

Ποινικές κυρώσεις

1. Η παράνομη εμπορία ζώων συντροφιάς κατά τους όρους του παρόντος νόμου, (άρθρο 6, παρ. 1 και άρθρο 10 παρ. 1) τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.

«2. Οι παραβάτες των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 5, των περιπτώσεων γ' και δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 6, της παραγράφου 4 του άρθρου 7, καθώς και των παραγράφων α' και β' του άρθρου 16 τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.» (**ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014**)

3. Οι παραβάτες των διατάξεων του άρθρου 12 τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο έτη και με χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.

4. Οι παραβάτες της διάταξης της περίπτωσης β' της παραγράφου 8 του άρθρου 5, καθώς και η κλοπή οποιουδήποτε ζώου συντροφιάς τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών και χρηματική ποινή μέχρι τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, ενώ η κλοπή κυνηγετικού σκύλου ή σκύλου βοήθειας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ένα έτος και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) μέχρι οκτώ χιλιάδες (8.000) ευρώ.

«4.α. Οι παραβάτες των διατάξεων των άρθρων 3, 4, 7, 9, 10 και 11 του ν. 2017/1992 (Α' 31) τιμωρούνται με τις ποινές που προβλέπονται στην παράγραφο 2.» (**ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014**)

5. Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων η έκθεση βεβαίωσης της παράβασης, που συντάσσεται από αρμόδια Αρχή και διαβιβάζεται αυθημερόν στον αρμόδιο Δήμο για την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων και προστίμων.

6. Σε περίπτωση υποτροπής οι χρηματικές ποινές, που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 διπλασιάζονται.

Αρθρο 21

Διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα

Οι διοικητικές κυρώσεις και τα πρόστιμα, που επιβάλλονται για παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου αναγράφονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Οι διοικητικές κυρώσεις και τα πρόστιμα – πίνακας

2α. Στην περίπτωση της παραγράφου 1 του άρθρου 8, υποτροπή θεωρείται η μη συμμόρφωση εντός 10 ημερών από τη βεβαίωση της παράβασης.

β. Σε περίπτωση υποτροπής τα πιο πάνω πρόστιμα διπλασιάζονται κάθε φορά ενώ από τους παραβάτες των άρθρων 6, 7 και 12 αφαιρείται και η άδεια λειτουργίας για διάστημα από ένα μήνα έως ένα έτος.

**«3. Αρμόδια όργανα βεβαίωσης των παραβάσεων του παρόντος νόμου είναι τα αναφερόμενα στην περίπτωση ιδ' του άρθρου 1.»
(ΝΟΜΟΣ 4235/2014 – ΦΕΚ Α 32 – 11.02.2014)**

4. Κατά τη διαπίστωση της παραβάσης βεβαιώνεται επί τόπου από το αρμόδιο όργανο το προβλεπόμενο διοικητικό πρόστιμο και αντίγραφο της βεβαίωσης της παράβασης αποστέλλεται στην κτηνιατρική υπηρεσία του κατά τόπουν αρμόδιου Δήμου και όπου αυτή δεν έχει συσταθεί στο Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης του Δήμου ή στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας προκεμένου να προβάλλει τις αντιρρήσεις του. Η απόφαση, με την οποία εξετάζονται οι αντιρρήσεις, πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη με αναφορά στα συγκεκριμένα περιστατικά και στοιχεία.

5. Ο παραβάτης έχει δικαίωμα να εμφανισθεί αυτοπροσώπως ή να υποβάλει έγγραφο υπόμνημα εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών στον Προϊστάμενο της κτηνιατρικής υπηρεσίας του κατά τόπουν αρμόδιου Δήμου και όπου αυτή δεν έχει συσταθεί στον Προϊστάμενο του Γραφείου Γεωργικής Ανάπτυξης του κατά τόπουν αρμόδιου Δήμου, ή στον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας προκεμένου να προβάλλει τις αντιρρήσεις του. Η απόφαση, με την οποία εξετάζονται οι αντιρρήσεις, πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη με αναφορά στα συγκεκριμένα περιστατικά και στοιχεία.

6. Αν δεν προβληθούν αντιρρήσεις ή αν απορριφθούν επικυρώνεται το διοικητικό πρόστιμο από τον Προϊστάμενο της Αρχής και καταβάλλεται κατά το ήμισυ μέσα σε δέκα ημέρες από τη βεβαίωση της παράβασης. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, το διοικητικό πρόστιμο καταβάλλεται στον δικαιούχο Ο.Τ.Α. χωρίς έκπτωση, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη βεβαίωσή του.

7. Τα πρόστιμα από τις διοικητικές παραβάσεις, που δεν καταβλήθηκαν εντός της προθεσμίας των δύο (2) μηνών, βεβαιώνονται μετά την πάροδο του ανωτέρω διημήνου υποχρεωτικά εντός χρονικού διαστήματος τριών (3) μηνών από τον οικείο Ο.Τ.Α. στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. φορολογίας του παραβάτη. Η βεβαίωση των προστίμων αυτών γίνεται με τη σύνταξη και αποστολή χρηματικών κατατάξην, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 58 του π.δ. 16/1989, εισάγοντας σε Ειδικό Κωδικό Αριθμ. Εσόδου του Κρατικού Προϋπολογισμού, τα δε εισπραττόμενα ποσά, μετά την αφάρεση των δαπανών είσπραξης, αποδίδονται κατά τετράμηνο στο Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο τα διανέμει στους Ο.Τ.Α. με βάση συντελεστές κατανομής, που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος. Τα ποσά αυτά διατίθενται αποκλειστικά για τη βελτίωση των δημοτικών καταφυγών και κτηνιατρείων και για την αντιμετώπιση των δαπανών που προκύπτουν από την εφαρμογή του νόμου αυτού.

8. Σε περίπτωση διαρκούς παράβασης, αρμόδια υπηρεσία, που τη βεβαιώνει, ορίζει εύλογο χρόνο για την άρση της και αν ο παραβάτης δεν συμμορφωθεί επιβάλλει νέο πρόστιμο μετά από κάθε νέα βεβαίωση της παράβασης.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στον τρόπο και στη διαδικασία είσπραξης, διάθεσης και αναπροσαρμογής των προστίμων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Αρθρο 22

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν θίγουν άλλες διατάξεις νόμων ή διεθνών συμβάσεων, που κυρώθηκαν με νόμο και προβλέπουν μεγαλύτερη προστασία σε οποιοδήποτε είδος ζώων. Επίσης δεν θίγονται οι διατάξεις του νόμου «περί θήρας» (ν.δ. 86/1969), όπως αυτός εκάστοτε ισχύει και οι κανονιστικές αυτού διατάξεις.

2. Όπου στις διατάξεις του νόμου αυτού αναφέρεται η ηλεκτρονική σήμανση των ζώων συντροφιάς, εννοείται η σήμανση σκύλων και γατών.

3. Τα Παραρτήματα 1 έως 5, που αναφέρονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του.

4. Επιχειρήσεις τσίρκου, θίασοι με ποικίλο πρόγραμμα ή άλλες ανάλογες επιχειρήσεις με παρεμφερές αντικείμενο, που λειτουργούν μόνιμα ή περιστασιακά στην Ελλάδα και κατέχουν ζώα με σκοπό να τα χρησιμοποιήσουν στις εκδηλώσεις τους ή περιλαμβάνουν στο πρόγραμμά τους παραστάσεις με οποιαδήποτε συμμετοχή οποιουδήποτε είδους ζώων, οφείλουν να συμμορφωθούν με τις διατάξεις του παρόντος νόμου μέσα σε επτά μήνες από την έναρξη ισχύος του, άλλως αφαιρείται η άδεια λειτουργίας τους και επιβάλλονται οι προβλεπόμενες διοικητικές και ποινικές κυρώσεις.

5. Εντός διετίας από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου δημιουργούνται και λειτουργούν σε κάθε Δήμο ή σε όμορους ή συνεργαζόμενους Δήμους καταφύγια αδέσποτων ζώων.

Αρθρο 23

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 13 του ν. 3170/2003 εκτός από την παράγραφο 6 του άρθρου 7, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, που ρυθμίζει με διαφορετικό τρόπο θέματα του νόμου αυτού ή αντίκειται στις διατάξεις του.

Άρθρο 24

1. Το άρθρο τρίτο του ν. 3495/2006 (Α' 215) «Κύρωση του νέου αναθεωρημένου κειμένου της Διεθνούς Σύμβασης Προστασίας Φυτών» αναριθμείται σε άρθρο τέταρτο:

2. Μεταξύ των άρθρων δεύτερο και πέμπτο παρεμβάλλονται δύο άρθρα, που έχουν ως εξής:

«Άρθρο τέταρτο

Επίσημος Εθνικός Οργανισμός Προστασίας Φυτών

Επίσημος εθνικός οργανισμός προστασίας φυτών για την εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης Προστασίας Φυτών του παρόντος νόμου ορίζεται η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής των Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο τέταρτο

Εξουσιοδότηση

Για την εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης Προστασίας Φυτών του παρόντος νόμου καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού και μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής:

α) Οι υπηρεσίες φυτούγειονομικού ελέγχου και τα σημεία εισόδου, οι αρμοδιότητές τους, οι φυτούγειονομικοί ελεγκτές και τα καθήκοντά τους, τα επίσημα εργαστήρια για την ανάλυση των επίσημων δειγμάτων, καθώς και οι προδιαγραφές λειτουργίας τους.

β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή των διεθνών προδιαγραφών και προτύπων, σύμφωνα με το άρθρο Χ(4) της Διεθνούς Σύμβασης Προστασίας Φυτών του παρόντος νόμου.

γ) Τα τέλη ανταποδοτικού χαρακτήρα και τα παράβολα, οι υπόχρεοι καταβολής αντών, οι παρεχόμενες υπηρεσίες, έναντι των οποίων γίνεται η καταβολή και η διαδικασία είσπραξής τους.

δ) Κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 25

Το άρθρο 17 του ν. 2637/3998, όπως αντό είχε τροποποιηθεί, αντικατασταθεί και συμπληρωθεί με την παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 2945/2001, την παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 3147/2003 και την παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 3170/2003, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η Νομική Υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ διενεργείται από τους δικηγόρους του άρθρου 23 εδάφιο β' του νόμου αυτού.

2. Στον ΟΠΕΚΕΠΕ παρέχεται νομική συνδρομή από το Ειδικό Γραφείο Κοινοτικού Δίκαιου του Νομικού Συμβούλιου του Κράτους που λειτουργεί στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Το γνωμοδοτικό έργο παρέχεται κατόπιν υποβολής ερωτημάτων από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για θέματα κοινοτικού δίκαιου.

3. Στον ΟΠΕΚΕΠΕ συνιστάται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μετά από πρόταση του προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ, μική επιτροπή νομικής και νομοτεχνικής υποστήριζης προκειμένου να παρέχει νομική συνδρομή: α) για την άμεση επίλυση των θεμάτων που ανακόπτουν κατά τη λειτουργία του ΟΠΕΚΕΠΕ, ως διαπιστευμένου Οργανισμού Πληρωμών και να αποφεύγονται δημοσιονομικές διορθώσεις σε βάρος της Ελληνικής Δημοκρατίας και β) για τη νομοτεχνική επεξεργασία κανονιστικών πράξεων και συμβάσεων. Για τη λειτουργία της Επιτροπής εφαρμόζονται κατά τα λοιπά, οι διατάξεις του άρθρου 21 παρ. 2 του ν. 4024/2011 (Α' 226). Η λειτουργούσα αντίστοιχη επιτροπή καταργείται από 30.9.2011. Τυχόν καταβλήθείσα αποζημίωση από 31.3.2011 μέχρι 30.9.2011 δεν αναζητείται.

4. Στις δικαστικές υποθέσεις, η εκάστοτε επιδικαζόμενη δικαστική δαπάνη υπέρ του ΟΠΕΚΕΠΕ βεβαιώνεται με ειδικό κωδικό και εισπράττεται από την ορμόδια ΔΟΥ και ακολούθως αποδίδεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ.

5. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ απολαμβάνει όλων των δικονομικών και ατελειών του Δημοσίου και στις δικαστικές του υποθέσεις εφαρμόζεται ο Κώδικας περὶ Δικών του Δημοσίου.

6. Οι δαπάνες για τις εκτός έδρας μετακινήσεις του προσωπικού του ΟΠΕΚΕΠΕ που έγιναν μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 8 του άρθρου 45 του ν. 3943/2011. Εφεξής η παρ. 8 του άρθρου 45 του ν. 3943/2011 (Α' 66) δεν θα εφαρμόζεται για τις δαπάνες των εκτός έδρας μετακινήσεων του προσωπικού του ΟΠΕΚΕΠΕ που αφορούν στους επιτόπιους φυσικούς ελέγχους που υποχρεούνται, σύμφωνα με κοινοτικούς κανονισμούς, να διενεργεί ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

7. Οποιαδήποτε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται με τη διάταξη αντή καταργείται.»

Άρθρο 26

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.